

Pfv.IV.20.244/2014/5.szám

A Kúria a dr. Szatmári István pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt a Debreceni Törvényszék előtt 10.P.21.313/2012. számon megindított és a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.486/2013/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében, a felperes által 25. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 150.000 (egyszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

A pártfogó ügyvéd díját teljes egészében a felperes viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás értelmében az alperes a .. szám alatti hatlakásos társasház tagja, jelenleg közös képviselője. 2010. július 21-ig a társasház közös képviseletét a felperes, mint beltág által képviselt .. látta el. A társasház 2010. február 25-én közgyűlést tartott, amely során egyik határozatával a közös költség összegét felemelte, illetve másik

döntésével a parkosításra vonatkozó árajánlat kérésére hatalmazta meg a felperest.

Az alperes kezdeményezésére a közös költség összegének módosítása tekintetében a társasház 2010. június 17-én közgyűlést tartott, de az határozatképtelennek minősült. A felperes ekkor a határozatképtelenségre figyelemmel a közgyűlés megtartását megtagadta. Az ezt követően történetekről a felperes azt adta elő, hogy az alperes megfenyegette őt azzal, hogy a közgyűlés elmaradása esetén büntető feljelentést tesz ellene, továbbá az állami adóhatóságtól kéri a felperes vállalkozásának ellenőrzését. A közgyűlésen történetekről a felperes 2010. június 22-én kelt „Értesítésében” tájékoztatta a tulajdonostársakat oly módon, hogy az alperes egyedül és önhatalmúlag akarta megváltoztatni a közös költségre vonatkozó korábbi közgyűlési határozatot, amelyet ő, mint törvénytelen kezdeményezést visszautasított, az alperes viszont őt kirúgással, APEH-ellenőrzéssel és büntetőeljárás kezdeményezésével fenyegette meg.

Az „Értesítés” tartalma miatt az alperes rágalmazás és hűtlen kezelés miatt feljelentette a felperest 2010. június 25-én. A rágalmazási tényállás alapját abban jelölte meg, hogy a felperes a közgyűlés tartására vonatkozó kezdeményezését törvénytelennek minősítette és azt közölte, hogy az alperes önhatalmúan kívánta megváltoztatni a korábbi közgyűlési döntést. A hűtlen kezelés gyanúját az alperes arra alapozta, hogy a felperes a parkosítással kapcsolatban árajánlat nélkül, a füvet levágó tulajdonostársnak közgyűlési felhatalmazás nélkül 21.000 forintot kifizetett.

Az alperes feljelentését a .. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya elutasította, az elutasítással szemben benyújtott panaszt a .. Városi Ügyészség ugyancsak elutasította. A Debreceni Városi Bíróság a felperest a rágalmazás vétsége alól felmentette (45.B.1466/2010/7.). A döntés az elsőfokú eljárás idején még nem volt jogerős. A .. nevében a felperes a 2010. július 21-i társasházi közgyűlésen lemondott a közös képviselőségről, új közös képviselőnek az alperest választották meg.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette jóhírnevét, becsületét, emberi méltóságát és magántitkát. A jóhírnév, a becsület és az emberi méltóság megsértése a felperes álláspontja szerint azzal következett be, hogy őt az alperes megalapozatlanul feljelentette, továbbá azt a kijelentést tette, hogy amennyiben a felperes, mint közös képviselő a fűnyírás költségeit kifizeti, ő hűtlen kezelés miatt feljelentést tesz ellene a rendőrségen. A magántitok megsértése a felperes szerint azzal következett be, hogy a 2010. július 21-i közgyűlésen az alperes az internetről letöltött cégkivonat felmutatásával közölte, hogy a ..-nek 250.000 forint tartozása van. A felperes

jogkövetkezményként az általa meghatározott szövegű, elégtételt adó nyilatkozat megtételére kérte kötelezni az alperest. Az elégtételadást tartalmazó nyilatkozatban az alperesnek közölnie kellett volna azt, hogy büntető feljelentése megalapozatlan volt és ezt az alperes a társasház közössége előtt elhallgatta. Célja pedig az volt, hogy a felperes cégét a közös képviselőségről leváltsa és helyére közös képviselőként magát választassa meg. E nyilatkozatban a felperes közölni kérte az alperes által, hogy a Debreceni Városi Bíróság a vádak alól a felperest felmentette, az alperes a tulajdonostársakat szándékosan becsapta és egyben bejelenti, hogy a közös képviselőségről lemond. A felperes ezt meghaladóan 25.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest azért, mert álláspontja szerint a közös képviselőséggel foglalkozó cégét ellehetetlenítette. Az alperes jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte. Előadta: valóban tett feljelentést, de ez önmagában még nem sért személyiségi jogot. Közölte: csak azt a kijelentést tette a felperes irányában, hogy a fűnyírás költségeinek megfizetéséről büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozzon.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte perköltség megfizetésére az alperes irányában. Kötelezte továbbá a felperest a le nem rótt maximális összegű kereseti illeték megfizetésére. Az elsőfokú bíróság indokolása kifejtette: a rendelkezésre álló adatok alapján pontosan nem volt megállapítható, hogy a vitatott közgyűlésen pontosan mi hangzott el, ezért csak azt lehetett vizsgálni, hogy a büntető feljelentéssel az alperes elkövetett-e személyiségi jogsértést vagy sem. Az ítélet indokolása kifejtette, hogy a következetes bírói gyakorlat értelmében önmagában a büntető feljelentés megtétele vagy más hatósági eljárás kezdeményezése nem valósít meg személyiségi jogsértést. Az eljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alkalmasak a jogsértés megállapítására, ha utóbb nem bizonyulnak valósnak, még akkor sem, ha a büntető eljárás nem vezet a feljelentett személy elmarasztalására. Jogsértés megállapításának csak akkor van helye, ha a feljelentésben foglaltak indokolatlanul sértőek, bántóak vagy szükségtelenül durván sértő kifejezéseket tartalmaznak. Miután az eljárás során becsatolt feljelentés ilyen megfogalmazásokat nem tartalmazott, a büntetőeljárás megindítása önmagában a felperes személyiségi jogait nem sértette, ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét jogalap hiányában elutasította. Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy az internetről letöltött információkról adott tájékoztatás nem valósítja meg a magántitok sérelmét, hiszen egy nyilvánosan hozzáférhető adat nem tekinthető titoknak, ezen túlmenően pedig az állítás nem a felperes személyére, hanem a felszámolás alatt álló betéti társaság vagyoni helyzetére vonatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő

fellebbezést, amelyben a keresetét részben megváltoztatta. Ennek során keresetét kizárólag a feljelentéssel megvalósított jóhírnév megsértése megállapítására és másfél millió forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezés tekintetében tartotta fenn, továbbá kérte a perköltség megfizetése alóli mentesítését.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét pedig helybenhagyta. Kötelezte a felperest a le nem rótt 120.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére. A tényállást a jogerős ítélet indokolása annyiban egészítette ki, hogy időközben a felperest a rágalmazás vétsége alól jogerősen felmentették. Az indokolás kifejtette: a feljelentés a büntetőeljárás által biztosított alanyi jog annyiban, hogy bárki feljelentéssel élhet a nyomozó hatóságnál, ha bűncselekmény gyanúját látja fennállni. Ezen jog gyakorlása nem korlátozható, mindössze annak a feltételnek kell érvényesülnie, hogy a feljelentésben foglaltak tartalmukat és formájukat tekintve nem lehetnek a valóságtól oly mértékben elrugaszkodottak, hogy az a másik fél személyhez fűződő jogait sértse. A jelen esetben az alperes által tett feljelentést nem lehet ilyennek tekinteni, önmagában az, hogy ő a felperes eljárását törvénytelennek vélte és emiatt a nyomozó hatósághoz fordult, nem jelent személyiségi jogsértést. Nem minősül rendeltetésellenes joggyakorlásnak az, hogy az alperes a fűnyírás miatti kifizetésről úgy vélekedett, hogy felhatalmazás hiányában cselekedett a felperes, ezért hűtlen kezelés valósult meg. A jogerős ítélet indokolása kifejtette: a bírói gyakorlat a társasházi közös képviselőt közszereplőnek tekinti, akinek számítania kell a lakóközösségen belüli vitákra, gyanúsítgatásokra. Ebben a körben a közös képviselőnek, mint közszereplőnek fokozottabban kell elviselnie a személye elleni támadásokat. A jogerős ítélet ilyen indokolás mellett az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletének rendelkezéseit helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és módosított keresetének megfelelő ítélet meghozatalát (jóhírnév megsértésének megállapítása, másfél millió forint nem vagyoni kártérítés megfizetése, perköltség megfizetése). A felperes kérelmének indokaként előadta: Magyarországon a korábbi rendszer maradványa a feljelentgetési gyakorlat, mások meghurcoltatása. Az ilyen eljárások súlya alatt állás a feljelentett védekezésre kényszerítése és a hatósági tévedéstől való félelem igenis alapvető jogokat sért. A felperes értékelése szerint az alperes szándékosan fordult olyan tények állításával a hatóságokhoz, amelyek valótlanok voltak. A felperes rámutatott arra, hogy a jogi végzettséggel rendelkező alperes tudatában volt annak, hogy a feljelentésében foglaltak valótlanok, nem minősülnek a feljelentett cselekmények bűncselekménynek. A felperes kifejtette kérelmében azt, hogy ha nem

lenne polgárjogi szankciója az alaptalan feljelentgetéseknek, úgy bárki következmények nélkül fordulhatna bármilyen kreált, valótlan tény állítása mellett a hatóságokhoz. A felperes szerint a jogerős ítélet által hivatkozott bírói gyakorlat elavult, ezért álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogsértést követett el, amikor mellőzte a Ptk. 76. és 78. §-ában foglaltak alkalmazását, különös figyelemmel arra, hogy a jogvégzett alperes tudatában volt állításai valótlanságának.

Az alperes a tárgyaláson előterjesztett felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokaira figyelemmel. Előadta: feljelentésében nem sértette meg a felperes személyiségi jogát, valótlan tényt nem állított a felperesről. Felülvizsgálati eljárási költségként 20.172 forint megfizetését kérte, amely a ..ből Budapestre való felutazás költségét foglalta magában, benzinköltségként és autópályadíjként.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A 76. § értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. A 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 171. §.(1) bek. szerint bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést.

A Kúria szerint az eljáró bíróságok helytállóan hivatkoztak a kialakult és következetesnek tekinthető bírói gyakorlatra (BH 2002.223, 2004.357, 2009.214 jogeset). Az egyértelmű abban, hogy önmagában a büntető feljelentés ténye nem sért személyiségi jogot még akkor sem, ha a megindított büntetőeljárás nem vezet a feljelentett személy elmarasztalására. A bírói gyakorlat nem azt deklarálta, hogy a feljelentés egyfajta állampolgári, alanyi jog volna, hanem a büntetőeljárásról szóló törvény bárki számára lehetővé teszi büntetőeljárás kezdeményezését. Fontos érdek fűződik ahhoz, hogy egyetlen bűncselekmény se maradjon rejtve a hatóságok előtt. A Kúria álláspontja szerint a kialakult bírói gyakorlat nem téves és nem is segíti elő a joggal való visszaélést.

A jelen esetben a konkrét feljelentés, amelyet a módosított kereset alapján a bíróságnak vizsgálnia kellett, tudatosan valótlan tényállítást nem tartalmazott. Önmagában az, hogy az alperes jogi

értékelését, véleményét az eljáró hatóságok nem találták alaposnak, nem valósít meg jogsértést. Önmagában tehát az, hogy az alperes a felperes egyes kijelentéseit rágalmozó jellegűnek ítélte meg, illetve hűtlen kezelésként értékelte azt, hogy álláspontja szerint a felperes közös képviselőként felhatalmazás nélkül fizetett ki bizonyos összeget egy ténylegesen elvégzett munkáért (fűnyírás), nem minősül személyiségi jogsértésnek. A büntetőügyben eljáró hatóságok feladata volt annak értékelése, hogy a feljelentésben szereplő cselekmények valóban megvalósítják-e bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját vagy sem.

A Kúria nem osztja a jogerős ítéletben kifejtett azon álláspontot, hogy a társasházi közös képviselő közszereplőnek minősülne és ezért az átlagosnál jobban kell túrnia a kritikai megnyilvánulásokat. A közös képviselői tevékenység jellegénél fogva, egy adott közösségen belül valóban gyakran képezi vita tárgyát. Ez a helyzet azonban még nem eredményezi azt, hogy a közös képviselőnek ugyanolyan szinten kellene túrnia a különböző megnyilvánulásokat, mint egy politikai közszereplőnek.

A felülvizsgálati kérelemben kifejtett álláspontra figyelemmel a Kúria álláspontja az, hogy a véleménynyilvánítás szintjén a felperes minősítheti az alperes magatartását kicsinyesnek, különböző érdekek által motiváltnak. A véleménynyilvánítás szintjén az is kifejezhető, hogy büntetőjogi eszközökkel történő fenyegetés a közös képviselői tisztség megszerzésének nem elegáns eszköze, ez azonban nem befolyásolja azt, hogy amennyiben az adott ügyre nem vonatkozó valótlan állítások vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó kifejezések egy büntető feljelentésben nem szerepelnek, akkor önmagában a feljelentés ténye még nem valósít meg személyiségi jogsértést. Miután a jelen esetben a feljelentés gyalázkodó tartalmat nem hordoz, a feljelentés tudatosan valótlan tényállítást nem tartalmaz (a fűnyírás elvégzésére adott megbízás és az ellenérték felperes általi kifizetése valós tény volt), a Kúria azt állapította meg, hogy az eljáró bíróságok a jogszabályoknak, a bírói gyakorlatnak megfelelően jogszabálysértés nélkül, helytállóan utasították el jogalap hiányában a felperes keresetét. A jogalap hiányára figyelemmel a Kúria a felperes által igényelt jogkövetkezményekkel nem foglalkozott.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a perköltség megfizetésére. Az alperes a Kúria tárgyalásán való megjelenés kapcsán 20.172 forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az előterjesztett igénynek a Kúria részben adott helyt, tekintettel arra is, hogy az egyhetes autópálya matrica tárgyalásra való utazáson túlmenően további utazásokra is

felhasználható. Minderre figyelemmel a Kúria az alperes javára járó perköltség összegét 15.000 forintban határozta meg. A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték nagysága az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján került megállapításra, amelyet a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles viselni.

Budapest, 2014. május 21.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Vné

tisztviselő